

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Imajo vsak četrtlet in velja s poštno vred in v Mariboru s poštnim nadomestiljem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčije 5 K, za drugo izvenavstrijsko državo 6 K. Kdor hodi sam posj., plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje "Katal. Slovenskega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopni se ne vračajo. — Upravištvo: Koroška cesta št. 5, vnaprejšnja naročnina, iserčne in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne politivrite za enkrat 10 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratno oglasje primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zapre reklamacije so poštno preste.

Današnja številka obsega 10 strani in prilogo:
"NAŠ DOM."

V Celje!

V nedeljo, dne 3. maja, se vrši občni zbor naše politične organizacije Slovenske Kmečke Zveze v Celju. Občni zbori Kmečke Zveze so zadnja leta pravi prazniki za slovensko-štajersko politiko. Na njih se dajejo glavni pravci za javno delovanje do prihodnjega občnega zbora. Tako bo tudi v nedeljo v Celju. Govoril bo na tem zborovanju prvobornik koroških Slovencev, dr. Janko Brejc, in s tem imenom je že razvit program za bližnji čas.

Dosedaj smo imeli veliko bojev z našo liberalno stranko, in sicer hudih bojev, kajti boji med lastnimi brati so navadno hujši kakor med nasprotniki. Kakor znano, se nam je boj vsilil, mi ga nismo iskali. Toda ko so brezvestni ljudje začeli razpor, morali smo v sprejeto vrsto ter braniti slovenskemu ljudstvu njegove svetinje. Sedaj leži naš liberalni nasprotnik v zadnjih zdihljajih. Se bo še gibal in parkrat stresel, toda to ne bodo več toliko boji z nami, kakor boji s smrtjo. In v tem času prihaja k nam dr. Janko Brejc, da nam poda geslo za prihodnjo dobo.

Koroški Slovenci bijejo hudo bitko s svojimi nemškimi nasprotniki. Dokler so imeli staroliberalni možje prvo besedo v slovenski politiki, si niso upali svojega delovanja raztegniti tudi na Koroško, ampak razglasili so kratkoma njihovo smrt. Morituri vos salutant, umirajoči vas pozdravljajo, to je bilo vse, kar je dala stara liberalna doba koroškim Slovencev.

Vsled takega kratkovidnega in malomarnega delovanja je bilo nujno potrebno, da so se po Slovenskem organizirale katoliško-narodne vrste. S temi organizacijami je prišel med naše ljudstvo nov duh, duh poguma za življenje. In glasnik, ki je nesel ta pogum za življenje in za boje tudi na Koroško, je bil ravno dr. Janko Brejc, govornik na nedeljskem občnem zboru Kmečke Zveze v Celju. Koroška, o kateri so prej razglašali, da že umira, se pod njegovim vodstvom in s sodelovanjem požrtvovalnih rodoljubov zopet oživila. Koroška ne umira, ampak vstaja.

Nemški navali na štajerske Slovence postajajo zadnji čas zopet besnejši kakor so bili pretekla leta. Nemcem se mudi, da zgradijo Prusom most do naše sinje Adrije. Toda mi Slovenci hočemo stati na straži. Branili bomo svojo slovensko zemljo, branili tudi svojo vladarsko hišo proti sovražnim nakanam naše sosedne države na severu. Dr. Brejc je star bojevnik proti sovražnikom Slovenije in Avstrije, zato ga pojdimo v nedeljo poslušati, da se vžgemo za novo dobo ob njegovi goreči navdušenosti!

Pred razpadom.

Zadnji dve nedelji sta za notranje-politični razvoj na Slovenskem Štajerju velikega pomena. Predzadnje nedelje, dne 19. aprila, je načelnik slovensko-štajerske svobodno miselne stranke, dr. Kukovec, na javnem shodu v Središču naznanil, da ne bo več kandidiral v slovenskih trgih, temveč na kmetih. Zadnje nedelje, dne 26. aprila, pa bi se imelo vršiti "veliko" zborovanje iste stranke v Mariboru, s katerim bi se naj stranka vzbudila iz dosedanjega spanja, se pomladila ter se udomachila med kmečkim ljudstvom. Toda kakor razvidijo naši čitatelji iz poročila o tem zborovanju, ki ga pričujemo na drugem mestu, je prišel na shod samo en kmet in še ta je med zborovanjem večinoma spal. Pobiti in klaverni so zapuščali liberalci zborovališče ter se vračali na svoje domače. V teku kratkih 8 dni se je razvila pred njimi slika, ki jim je vzbudila nepobitno zavest, da se nahaja stranka pred popolnim razpadom, v razsulu. Liberalni mandat v trgih ni več varen, in ko stranka razglašala, da bo kandidiral njen voditelj v kmečkih občinih, ni nobenega kmeta blizu.

Nagla in huda kazen je prišla nad liberalno stranko, toda popolnoma opravičena kazen. Namesto,

da bi vsprejela vse dobre plati slovenskega ljudskega življenja, med svoje programatične točke, katere hoče varovati, gojiti ter poglobiti, prišla je s tujimi liberalnimi nauki med nas, ki niso našli odmeva pri katoliškem slovenskem ljudstvu in ki so naravnost pogubonosni za njegovo gospodarsko življenje. Niti narodna plat ni našla pri njih doslednih in odločnih varuhov. Ako pa stranka ne zadene niti glavnih struj narodove duše in ne naveže na nje svojega nadejnega delovanja, je sama zapisala smrt na svoje čelo. Pri naši slovensko-štajerski liberalni stranki je prišla zadnja ura, prej, kakor se je splošno pričakovalo.

Nočemo metati kamenja na mrliča! Z liberalno stranko smo živeli in se borili dan za dnevom, zato so slovenskemu ljudstvu njeni pogreški dovolj znani. Ne zasmehujemo jih danes, ampak odpiramo jih prijazno vrata svoje stranke, da se zatečejo v naš tabor, sprejemo našo zastavo ter se tako rešijo smrti. Kdor hoče dobro svojemu slovenskemu narodu, kdor je dobre volje, naj otrese liberalni prah s svojih čevljev ter pride k nam.

Cesar bolan.

Cesarjevo zdravstveno stanje se ni mnogo izpremenilo. Pazi se z vso skrbjo, da bi se vladarju-starčku vrnilo zdravje. V zdravniških krogih zatrjujejo, da cesarjeva bolezen ni neposredno nevarna, in to posebno zato ne, ker je pljučni katar popolnoma prešel in nadleguje cesarja le še bronhijalni katar. Vendar pa pristavljajo zdravniki, da se bo dal bronhijalni katar jako težko pregnati in je nevarnost, da postane katar kroničen. Kronični bronhijalni katar pa je zlasti pri starejših ljudeh, posebno z ozirom na srce, jako neprijetna stvar. Zdravniki bodo morali torej tej strani cesarjeve bolezni posvečati vso svojo pozornost. — Govori se, da bi zdravniki radi videli, da bi cesar izpremenil zrak, toda da sedanje razmere kaj takega še ne dopuščajo.

O zdravstvenem stanju cesarja se poroča dne 25. aprila sledeče: Ponoči je motil cesarja neprestani kašelj, sicer pa ni opazati v splošnem nobene izpremembe. Tek, moči in splošno počutje zadovoljivo.

Dnevna poročila o cesarjevem zdravstvenem stanju, ki jih izdajata cesarjeva zdravnik dr. Kerzl in dr. Ortner, so si podobna v tem, da spričujejo napredek cesarjevega ozdravljanja. Zadnje soboto in nedeljo je bil cesar precej hripav, posebno ga je po noči mučil močan kašelj, čez dan pa ga kašelj ni posebno nadlegoval. Noč od nedelje na ponedeljek je cesar precej dobro prespal. Kašelj ga ni hudo mučil. Zdravnika pravita, da je splošno stanje zadovoljivo. Sprehajanje po galerijah šenbrunškega gradu ugaja prav dobro. Da bi pa cesar sedaj zapustil Senbrun, v to pa zdravniki ne privolijo. Sui katar se je začel razkrajati, izmečki so obilni, kašelj lažji. Appetit in delovanje srca je dobro. Cesar je v nedeljo sprejel v avdienci bavorskega princa Leopolda, v ponedeljek pa prestolonaslednika in ministra Berehtolda. V nedeljo je bil v Senbrunu ogromen naval ljudstva, ki je napolnilo dvorišče ter čakalo, da bi izvedelo kaj natančnejega o cesarjevem zdravstvenem stanju.

Cesarjeva juha.

Gotovo bo naše čitatelje, še bolj pa čitateljice, ki se razumejo na kuhinjsko umetnost in razne skrivnosti pripravljavanja jedil, zanimalo, kako juha da vživa naš sedaj bolni cesar. Dotična juha, ki se je cesarju posebno priljubila in mu služi kot izborna krepčilo, se pripravlja v cesarski kuhinji po sledečem receptu: 5 kg mesa, 1 goska in 1 piška se skozi celih 24 ur pri enakomernem ognju kuhajo, da se vse redilne snovi in beljakovine iz mesa izkühajo. Vso to krepčilno juho povzije cesar z najboljšim tekom.

Dunajčani pošiljajo cesarjevemu telesnemu zdravniku z vseh strani recepte zdravil, nasvetujejo razne vrste, pošiljajo razna zdravila, čaje, domača zdravila in mineralne vode. Cesar pa ne vživa razen gleichenberške Ema-vode, ki jo že rabi več let, nobene mineralne vode, in tudi ne posebnih zdravil, razun posebej zanj pripravljenih pastilj in cukercokov.

Vojska v Ameriki.

V Mehiki je torej, kakor smo že zadnjič med najnovejšimi vestimi poročali, izbruhnila vojska, ki bo skoro gotovo trajala delj časa. Amerikanci so že zavzeli obmorski mesti Verakrus in Tampic in korakajo proti glavnemu mestu Mehiki. Ker proti Mehiki velika nevarnost, so se vstaši, ki so se več let borili z

vladnimi četami, z vlado pobotali in se bodo sedaj skupno borili proti armadi Združenih držav.

Prvi boji. -- Amerikanci zavzeli Verakrus.

O bombardiranju in o ljutih krvavih pouličnih bojih med Amerikanci in Mehikanci v Verakrusu dne 22. aprila, se poroča sledeče: Bombardiranje mesta se je pričelo ob 8. uri zjutraj. Obenem so izkreali Amerikanci še 2000 vojakov, tako, da so šteli napadalci čez 3000 mož. Mesto sta obstreljevali vojni ladji "Prairie" in "Chester" s 15 topovi. Ogenj sta osredotočili ladji večinoma na javna poslopja in na dele mesta, v katerih so se skrivali Mehikanci. Med neprestanim pogubonosnim bombardiranjem so vdrele ameriške čete v sredino mesta, od koder so pregnale Mehikance s silnim streljanjem z navadnimi in strojnimi puškami. Mehikanci so se ljuto branili in so silno streljali, posebno skozi okna hiš. Bili so se hrabro in trdovratno in Amerikanci so morali vsako hišo posebej naskočiti z bajoneti. Odigravali so se strašni prizori. Šele ob 3/3. uri popoldan se je posrečilo Amerikancem, da so zavzeli celo mesto in pregnali mehikansko posadko, ojačeno z domačimi bojevnikmi. Na glavnih cestah kakor v porušeni hišah je ležalo polno ranjenecov in mrtvecev, Mehikancev in Amerikancev. Po zavzetju mesta so prisilili Amerikanci trgovce in obrtnike, da so odprli svoje trgovine in obrate in so izvršili nato natančne hišne preiskave. Pri tem so zaplegili Amerikanci mnogo orožja in streljiva, kar kaže, da so bili Mehikanci na napad dobro pripravljani. Med bombardiranjem je bilo ubitih in ranjenih tudi več meščanov. V veliki sobi neke napol porušene hiše so našli Amerikanci ubito družino, ki je štela 12 oseb. Ameriški šrapnel je priletel skozi okno in raztrgal vse, ki so se zbrali v veliki družinski sobi. Amerikanci so vjeli 200 mehikanskih vojakov in so jih odvedli kot vjetnike na svoje vojne ladje. Tudi žrtve Amerikancev so v očigled ljudemu boju precej številne.

Amerikanci so po kratkem boju isti dan kot Verakrus zasedli tudi važno obmorsko mesto Tampic.

Drobna poročila.

Mehikanci so na severu prekoračili ameriškansko mejo ter so mesto Novo Laredo zavzeli in ga z dinamitom spustili v zrak. Po 5dnevem boju so zasedli mehikanski vstaši mesto Monterrey. Mehikanci baje postopajo z Amerikanci bolj po turško. Nasiloma so mehikanski vojaki odpeljali 125 ameriških žep in deklet. Tudi z ameriškimimi ranjenci ne postopajo Mehikanci posebno ljudomilo. — Nad mestom Verakrus je proglašeno obsedno stanje. — Južnoameriške ljudovlade: Argentinja, Brazilija in Čile, so ponudile Ameriki kakor Mehiki posredovanje v dosegu miru. Predlagajo, da naj Huerta odstopi kot predsednik in se na ustavni način voli nov predsednik za Mehiko. Zedinjene države so voljne, sprejeti ta predlog. Vprašanje pa je, če se bo hotel Huerta umakniti.

Japonci hitijo Mehikancem na pomoč?

Japonci sočustvujejo z Mehikanci. Jasno je, da bodo šli Japonci svojim prijateljem Mehikancem na pomoč, če bi bilo treba. Iz Londona se je dne 24. aprila poročalo, da je japonsko vojno brodovje zapustilo japonska pristanišča in odplulo proti Mehiki.

Bojno navdušenje.

V Mehiki, kakor v Severni Ameriki, je bojno navdušenje splošno. V Mehiki je veselje za vojsko in agorčenje Mehikancev vskipelo kar naenkrat. Komaj so pričeli časopisi Huertov proglas na narod, se je Mehika popolnoma izpremenila. Vsakdanje delo se je naenkrat ustavilo, ljudstvo se je zgrnilo na ulice in povsod so zavirale zastave. Bojno navdušenje v Mehiki traja naprej in se je začelo izpreminjati v divjost. Čujejo se burni kliči: "Smrt Amerikancem!" — Drugi pa vzklikajo: "Umrimo, toda tudi ubijajmo!" — Iz glavnega mesta Mehike so odšli proti Verakrusu prvi vlaki s prostovoljci brez uniform, le s kokardami na klobukih. Mehikanske prekuocije ni več in ves narod je edin in složen. Dosedanji prekuoci so prišli v Mehiko, da dobe od Huertove vlade, ki so jej bili doslej največji sovražniki, navodila za svoje postopanje. Vsi so navdušeni za obrambo domovine. Tri leta bratomornega boja so pozabljena kar čez noč. Indijanske čete že korakajo v Pueblo, kjer se zbirajo mehikanske čete. Vodja vstašev, Villa, se je pridružil vladnemu generalu Velastu, da na čelu 50.000 mož skupno odkorakata proti ameriškanski meji. Pristaši generala Carranze, ki so se doslej borili proti

Huertovim četam v Tamaulipas, greče na pomoč Tampicu. Vstaši v Matamoros so pod poveljstvom Lucija Blanca prestopili ameriško mejo in osvojili mesto Brownsville ob reki Rio grande. Bivši vstaši v Sonovi so napadli ameriško mesto Nogaleo. Amerikanci niso pričakovali takega odpora vsega mehikanskega naroda in so odtegnili skoraj vse vojaštvo od meje ter ga postavili pred Veracruz. Ob meji je ostalo le kakih 4000 mož. V Mehiki danes izginjajo vse plemenske in razredne razlike in ves narod stopa strogo discipliniran za vlado, Mehikanci in Indijanci.

O predsedniku republike, Huerti, se govori povsod z veliko spoštljivostjo. Imenovanje njegovega imena vzbuja navdušenje, če se pa čuje ime ameriškega predsednika Wilsona, pa se čujejo kliči: „Smrt žolti zverini!“ — Mehikanski predsednik Huerta je izjavil, da so vsega krivi Amerikanci. Mehika je storila vse, da čuva svojo čast. V 3 tednih spravimo skupaj armado 4 milijonov. Neodvisnost bomo branili, četudi traja vojska 25 let.

Zenske v boj za domovino.

Industrijska in trgovska podjetja v Mehiki kakor v Ameriki odpuščajo delavce, da se morejo pridružiti prostovoljem; gospodarji so jim obljubili, da bodo skrbeli za njihove družine. Delavci se združujejo v močne skupine in tako, s klubom v roki kakor za procesijo, korakajo v vojašnice, da jih tamkaj sprejemajo v vojaške. Indijanci, ki so sicer videti zelo mrtvi, se v celih četah, navdušeno vzklikajoč in prepevajoč, ponujajo za vsprejem v vojaško službo. Zenske, delavke, Mehikanke in Indijanke, hodijo v dolgih sprevidih po mestu, vzklikajoč: „Vojna, vojna!“ Nad 5000 žensk se je ponudilo za aktivno vojaško službo in so pripravljene, oditi na okope.

Moč obeh nasprotnikov.

Mehikanska armada šteje sedaj v vojnem času 83.000 mož, ki so vseskozi dobri in izurjeni vojaki ter vsled večnih državljanskih vojn zelo nevarni nasprotniki. — Mehikanska vojna mornarica pa je zelo slaba in obstoji le iz starin malih ladij. — Listi poročajo, da bodo spravili Mehikanci 4 milijone, Amerikanci pa 5 milijonov vojaštva, kar je zelo dvomljivo. Zedinjene države razpolagajo v vojnem času z armado, ki šteje 117.988 mož. Toda njih moštvo je veliko slabše od mehikanskega. Imajo pa zato jako izvrstno vojno mornarico, ki daleko nadkriljuje mehikansko. Uspeh Zedinjenih držav na morju je torej čisto gotov, med tem ko je njih bojna sreča na kopnem jako dvomljiva. — Amerika ima 13 dreadnotov, 12 velikih bojnih ladij in večje število močnih križark ter drugih manjših ladij.

Petdesetletnica frančiškanske župnije v Mariboru.

Jutri, dne 1. maja, bo dopoljenih 50 let, od kar so sinovi sv. Frančiška Asiškega prevzeli vodstvo predmestne župnije Matere Milosti v Mariboru. Sveti Oče so že dne 20. oktobra 1863, svetna vlada v Gradcu pa je že dne 14. marca 1863, dovolila č. o. frančiškano štajersko-tirolske pokrajine v oskrbo prevzeti slovensko župnijo v Mariboru. Prvi upravitelj je bil rajni č. o. Brunon Jesih, ki je omenjeno slovensko župnijo vladal do 31. avgusta 1873, ko se je povrnil k Sv. Trojici v Slov. gor. za upravitelja tamonje redovne župnije Sv. Trojica. V Mariboru sta mu sledila kot prvi č. o. Evstahij Puntner od l. 1873 do l. 1882, kot drugi pa č. o. Kalist Heric od l. 1882 do l. 1887. Mnogočastiti o. Mansuet Bernardič je upravljal slovensko župnijo samo od l. 1887 do l. 1888, ko je postal provincijal štajersko-tirolske redovne pokrajine. Od l. 1888 sem je vodil č. o. Kalist Heric z veliko spretnostjo slovensko župnijo, kateri je preskrbel namesto stare matle krasno novo prostorno cerkev, kateri so sv. Oče Pij X. dne 7. novembra 1906 podelili naslov in predpravice mlajše bazilike rimskega mesta. Častiti frančiškani so si v tem času pozidali tudi nov samostan, kakoršnega ne glešta nobena njihovih sosednjih pokrajin.

Zato sme mariborski samostan s ponosom gledati na svojo delavnost v prvih petdeset letih svojega obstanka. Naj cvete, raste in se razvija v čast božjo in na slavo pokrajine Sv. Križa.

Kaj bo z državnim zborom?

Predsednik državnega zbora, dr. Sylvester, sklicuje načelnike posameznih državnozbornih klubov za ponedeljek, dne 4. maja t. l., k posvetovanju, da se izrazijo, ali bi kazalo sklicati državni zbor k poletnemu zasedanju ali ne.

Oboroževanje.

Dunajski listi prinašajo vest, kaj bodo vse morale delegacije dovoliti. Najprej se „mora“ izboljšati artilerija. Treba je novih poljskih havbic, kar je menča neizogibno. Ker bi bilo treba 1000 novih havbic z municijo vred, bi bilo treba tudi zato novih kreditov od 80—100 milijonov kron. Ravno tako pujo je ojačenje težke artilerije, težkih havbičnih divizij. S tem pa artilerijsko vprašanje še ni rešeno; izpopolniti je treba tudi trdnjavske in zlasti oblegovalne artilerije. Nadalje je treba izpopolniti prometne, kakor tudi tehnične čete. Brezdvomno se bodo zahtevali v delegacijah tudi večji zneski za izpopolnitev zrakoplovstva. Nadalje je neobhodno potrebno, da se pomnože oddelki strojnih pušk pri kavaleriji. Zahteva se tudi boljši avanzma za častnike. Vojna mornarica bo topot zahtevala, naj se manj vredne ladje „Monarchovega“ razreda nadomeste z divizijo 4 dreadnoughtov,

kar bi veljalo le 420 milijonov kron. Mednarodni položaj nalaga narodom res ogromne žrtve.

Vojskina nevarnost odstra-jena.

Zadnji čas so listi pisali o oboroževanju Rusije ob avstrijski meji. Na stotisoče vojaštva je poslala Rusija v svoje obmejne garnizije. Sedaj pa listi poročajo, da je rusko vojno ministrstvo odločilo, da se ta teden odpusti 485.000 mož mobiliziranega vojaštva. Strah pred vojsko z mogočnim Rusom je torej za sedaj zopet odstranjen.

Gališki deželni maršal umri.

Dne 15. aprila je umrl, zadet vsled srčne kapli, gališki deželni maršal grof Goluhovski. Zelo veliko je storil za poravnavo narodnostnih sporov med Rusini in Poljaki v Galiciji. Njegov starejši brat je bivši avstrijski zunanji minister.

Grki zapuščajo Albanijo.

General Papulos, poveljnik grških čet v Epiru, je obvestil grški generalni štab, da se je pričelo dne 25. aprila splošno umikanje grških čet iz Epira in da zapusti v par dneh zadnji grški vojak epirsko-albansko ozemlje. — Albanski četaš Isa Boljetinac razglasa, da bo skušal Kosovo polje pridobiti Albaniji in da bo v ta namen pošiljal najodličnejše svoje pristaše pobijati in napadati Srbe na Kosovo. — Albanska vlada je baje ugodila svojim grškim podanikom v južni Albaniji glede njih zahtev v šolskem, prosvetnem in gospodarskem oziru. Radi tega so vstaši odnehali.

Turki morijo in požigajo.

Iz turške Tracije prihajajo strašna poročila o turških grozovitostih in nasilnostih, ki jih izvršuje krvoločni Turek nad kristjanskim prebivalstvom. Ni čuda torej, da prihajajo vedno bolj pogosta poročila o neprestanem izseljevanju Grkov in kristjanov sploh iz Tracije. List „Agence d'Athenes“ piše: V vasi Sultan Cilik so vdrli dne 20. aprila v grško cerkev, in sicer ravno med cerkvenim opravilom. Oropali so duhovnika obleke, izpraznili vse predale, pobrali ves denar in posodo ter nato onečastili v cerkvi več žensk. V Midiji ob Črnem morju je pripravljen parnik, ki bo sprejel od turških oblasti izgnane kristjanske prebivalce iz sosednjih vasi. — V Kurudere pri Lozengradu so vdrli turški roparji, ki so vas oropali in požgali. Mudir sam je ubil lastnoročno kristjanskega duhovnika. Tudi vas Jandikoi je zadela ista usoda. Položaj postaja vedno bolj resen, vse kristjanske cerkve so zaprte in ljudje, ki se strahoma skrivajo pred krutimi Turčini, ki so postali zopet prejšnji roparji in nasilneži, strašno tožijo o neznosnih razmerah.

Nemška grozovitost.

V Mali Aziji grade Nemei Bagdadsko železnico. Te dni je nekaj delavcev-domačinov prosilo pri glavnem inženirju za izboljšanje plače. Inženir je dal delavce napoditi s pasjimi biči. Ko so se ti potem zbrali na železniški progji, je ukazal lokomotivo spustiti nanje. Pri tem je bilo 9 delavcev povoženih, 43 se jih je pa skušalo rešiti s tem, da so skočili v tekočo reko ob progji, kjer so pa vsi utonili.

Volitve na Francoskem.

V nedeljo, dne 26. aprila, so se vršile na Francoskem volitve v državni zbor. Uspeh volitev je ta, da se razmerje v zbornici ne bo nič izpremenilo. Izvoljen je tudi bivši naučni minister Caillaux. Volitve v Parizu so bile mirne. Izvoljeni so skoro vsi voditelji. Vseh kandidatov je bilo 2902. — Večina bodo imeli v novi zbornici zopet radikalni svobodomiselnici. Žal, da katoliške stranke niso dosegle posebnega uspeha, ker so šle v volilni boj, kakor smo že zadnjič omenili, needine. Kake so francoske volitve, lahko sklepamo iz tega, da je bil izvoljen zopet znani Caillaux, kateremu se je dokazalo, da je ogoljufal državo, da je ščiril kot minister največje oderuhe, da se je dal za to mastno plačati in znano je tudi, da je njegova žena umorila urednika Calmette. Taki ljudje so v liberalni Franciji na krmilu, ker so svobodomiselnici. — Boj se je bil tudi med pristaši 3letne vojaške službe in 2letne. Med izvoljenimi je 168 pristašev 3letne, in 81 pristašev 2letne vojaške službe. Potrebni je čez 250 ožjih volitev. Poslanecv šteje francoska zbornica 602.

Punt protestantov na Irskem,

Protestantski Irci in angleški bogataši nočejo odnehati ter zahtevajo, da se nameravana in sklenjena samostojnost Ircev na noben način ne izpelje. Priljubljeni se na punt. V pokrajini Ulster se protestantsko prebivalstvo silno oborožuje. Dne 24. in 25. aprila je pripeljal nek parnik iz Kodanja 70.000 pušk in pol milijona patron za Ulstrovce. Prostovoljna mobilizacija protestantov v pokrajini Ulster se je začela. V mestu Belfast in Ulster so ulice polne prostovoljcev. Brzojavne in telefonske zveze so pretrgane. Vlada se pripravlja na odločen odpor.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

3. maja. Nedelja. 3. po veliki noči. Najdba sv. križa. — Evangelij: Jezus napove svoj odhod. Jan. 16, 16-22.
4. maja. Ponedeljek. Florian, m.
5. maja. Torek. Pij V., papež.
6. maja. Sreda. Janez Ev., pred lat. vr.
7. maja. Četrtek. Stanislav, šk.
8. maja. Petek. Prikazen Mihaela nadang.
9. maja. Sobota. Gregor Nac., šk.

Slovenska Kmečka Zveza uljudno vabi na redni občni zbor, ki se vrši dne 3. maja 1914 ob 1. uri popoldne v Celju v dvorani hotela „Beli vol“. Med drugimi govori na občnem zboru voditelj koroških Slovencev dr. Janko Brejc iz Celovca. Slovenci! Slovenke! Pridite v obilnem številu!

Iz sodne službe. Nadoficijal Franc Marinko v Konjicah je premeščen na Laško; kancelist Jakob Peteršinek pa pride iz Kozjega v Konjice. Za kancelista v Kozjem je imenovan orožniški stražmojster Ivan Ratej.

Iz učiteljske službe. Stalni učitelj v Makolah Božidar Gselman je imenovan za učitelja v Petrovčah; provizorični učitelj v Studenicah Ivan Živko je imenovan za stalnega učitelja in provizorična učiteljica v Noviščih Cirila Deleja je imenovana za stalno učiteljico.

Zagrebski nadškof umri. V ponedeljek, dne 27. aprila, je v Zagrebu umrl nadškof dr. Posilovič, star 81 let.

Novi kardinali. Dne 25. maja se bo vršil v Rimu konsistorij, v katerem bo imenovanih 13 novih kardinalov. Izmed avstro-ogrskih škofov postaneta kardinala dunajski nadškof dr. Piffl in knez-primas ogrski dr. Černoč.

Katoliška cerkev. Po koledarju, ki so ga izdali pallostinski očetje, šteje katoliška cerkev 301 milijon 87.152 duš. Nadškofij in škofij je vseh 1257, od teh jih je v Evropi 637 latinskega in 17 vzhodnega obreda. V Italiji sami je 286 škofij. V Rimu samem je 57 župnij, 365 cerkev in kapelic, 87 moških in 122 ženskih samostanskih naselbin. V Rimu živi 550 svetnih in 890 redovnih duhovnikov. Katoliških deških šol imajo v Rimu 11 s 1095 in 19 ženskih s 3360 otroci. Vse druge šole so državne brez veroukova.

General Fejervary. Umrl je bivši ogrski ministrski predsednik Geza baron Fejervary, zadnji vitez reda Marije Terezije. Rajni general se je udeležil vojsk l. 1859 in 1866 ter je bil cesarju zelo udan.

Nova zmaga. Pri občinskih volitvah v Žetalah pri Rogatecu so zmagali naši pristaši po vročem boju z desetimi kandidati; samo 2 liberalca sta še zlezla v odbor. Proti naši kmečki stranki so nastopili združeni liberalci in nemškutarji.

Potrjena zmaga. Občinske volitve pri Sv. Miklavžu blizu Maribora so potrjene. Kakor smo svoječasno poročali, so pristaši Kmečke Zveze, čuvaji slovenskih pravic v mariborski okolici, zmagali v vseh treh razredih. Nemškutarji so vložili ugovor, a so dosegli le dolg nos. Vrlemu županu g. Florjančiču in njegovim pristašem k veličastni zmagi častitamo. Slovenci v mariborskem okraju, posnemajte vrle našinice pri Sv. Miklavžu!

Advokati zborujejo. Liberalni advokati in pa razni drugi frakarji so začeli poskušati svojo srečo v mariborskem in ptujškem okraju. Zadnje nedeljo je sklicalo liberalno politično društvo „Maribor“ zborovanje v mariborski Narodni Dom, na katerem so govorili sami advokati, in sicer: predsednik dr. Koderman, dr. Vladimir Sernee, ljubljanski advokat dr. Ravnihar in celjski advokat dr. Alojzij Kukovec. Na shod so vabili z velikimi trebotami. Celo „nepri-stransko“ Dramatično društvo je pomagalo agitirati, ko je dalo na svojih razglasilnicah nabiti velike rdeče plakate. Posebno so želeli liberalni frakarji dobiti na shod naše kmečko in delavsko ljudstvo. A naši ljudje dobro vedo, kaj nameravajo liberalci. Radi tega niso šli liberalcem na lim. Na shodu je bilo vse polno advokatov, koncipijentov, pisarjev, uradnikov, učiteljev, penzjonistov, nekaj študentov in le malo število delavcev in železničarjev. Kmet je bil na shodu samo eden, namreč Lingel iz Ruš, ki pa se je za govor liberalnih advokatov tako zanimal, da je skoro ves čas zborovanja sladko dremal na mehkem sedežu. Shoda se je udeležilo tudi nekaj naših pristašev iz Maribora, kar se tiče govorov, bodi omenjeno, da je imel edino govor dr. Serneca nekoliko jedra. Dr. Ravnihar in dr. Kukovec pa sta mlatila znano liberalno slamo. Hotela sta zborovalce prepričati, da so liberalci edini pravi Slovenci in da se borijo za boljšo bodočnost slovenskega ljudstva. Kako, o sta pa seveda pozabila povedati. Dr. Kukovec je rekel, da se ga graški Nemei in nemški poslanci tako bojijo, da kadar on govori, kar „evliljo od jeze“. Res, strašno! Samo to je sment, da nemškega cviljenja nismo nič slišali. Kolikor nam je znano, je pač dr. Kukovec skoro-da cvilil, ko mu je nemški poslanec Negri pripovedoval ljubeznjivo povestico o kozolecu in da je njegova tašča v Celju volila z Nemei. Kukovec je trdil, da je vse za nič, kar so pridobili naši poslanci poslanci po obstrukciji, edino on, dr. Kukovec, on ve in zna voditi slovensko politiko v Gradcu. Zatorej je treba poslati „klerikalne“ poslance v penzijo in voliti liberalne advokate. — Take in enake želje so zvenele iz njegovega govora. Dobro si bo naše kmečko ljudstvo zapomnilo, kako stališče zavzema dr. Kukovec glede mirovnihih sodišč; rekel je namreč, da ta naprava ni za naše razmere. Razumemo! Če bi mirovna sodišča po občinah preprečala razne pravde, izgubili bi liberalni advokati velik kos kruha. Dr. Kukovec je svoj govor prednašal jecljaje in videlo se je, da je slab govornik. Nobenega navdušenja, ki je navadno na naših shodih, ni bilo, Nobenega vzklika, le par dremajočih „Živio!“-klicev se je ob koncu izvilo iz vrst advokatov in drugih frakarjev. — Slovenski železničar Medvešek se je ob koncu oglašil k besedi in je hotel nekaj govoriti z ozirom na položaj Sloven-